

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Навчально-науковий юридичний інститут

Кафедра політики в сфері боротьби зі злочинністю та
кримінального права

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЮРИДИЧНА ПСИХОЛОГІЯ

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма «Право»

Спеціальність D08 «Право»

Галузь знань D «Бізнес, адміністрування та право»

Затверджено на засіданні кафедри
політики в сфері боротьби зі
злочинністю та кримінального права
Протокол № 1 від 25.08.2025

м. Івано-Франківськ - 2025

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Юридична психологія
Викладач	Петечел Олексій Юрійович, кандидат юридичних наук, доцент кафедри кримінального права
Контактний телефон викладача	Петечел Олексій Юрійович (0342) 59-61-34
Е-mail викладача	Петечел Олексій Юрійович petechel.oleksii@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	заочний
Обсяг дисципліни	3 кредитів ЄКТС, 90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/ При вивченні навчальної дисципліни можуть використовуватися можливості платформ Google Classroom, Google Meet, Zoom та ін.
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку індивідуальних занять зі студентами, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри. Також можливі консультації шляхом листування через корпоративну електронну пошту
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p><u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є факти, закономірності і механізми людської психіки у сфері правових відносин і правової поведінки. Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів: 1. Юридична психологія. Загальна частина. 2. Юридична психологія. Особлива частина. Юридична психологія забезпечує розгляд психологічного змісту сучасних соціальних реалій, які стосуються права та його застосування. Юридична психологія вивчає психологічні особливості правового опосередкування поведінки особистості (групи) у сфері правової дійсності. Використання психологічних знань є дуже складним, однак обов'язковим, завданням у здійсненні як правоохоронної, так і судової чи адвокатської діяльності. Уміла побудова психологічного портрету злочинця чи ефективне використання прийомів психологічного впливу підвищує результативність діяльності тих чи інших правоохоронних чи судових органів. Важливо, щоб випускники вищих юридичних закладів володіли необхідними знаннями про психологічні особливості юридичної діяльності, психологічні аспекти проведення слідчих та судових дій, психологічні характеристики учасників кримінального провадження.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p><u>Метою</u> вивчення навчальної дисципліни є формування у студентів знань про поняття і положень юридичної психології, оволодіння навичками роботи з літературою у галузі психології та юриспруденції, вивчення психологічних аспектів юридичної діяльності, психологічні особливості проведення окремих слідчих та судових дій.</p> <p>Основними <u>цілями</u> вивчення дисципліни є вироблення умінь та навичок, закріплення отриманого після прочитаної лекції та самостійної роботи студента знань про психологічні особливості юридичної діяльності, психологічні аспекти проведення слідчих та судових дій, психологічні характеристики учасників кримінального провадження.</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p><u>Загальні компетентності</u></p> <p>Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p>	

Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
 Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
 Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Фахові компетентності

Повага до честі і гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння їх правової природи.

Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.

Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.

Програмні результати навчання

Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.

Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

Складати та узгоджувати план власного прикладного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами.

Мати базові навички риторики.

Доносити до респондента матеріал з певної правової проблематики доступно і зрозуміло.

Працювати в команді, забезпечуючи виконання завдань команди.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

лекції	2
семінарські	8
практичні	0
лабораторні	0
самостійна робота	80

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
5	D08 «Право»	3-й	Вибірковий

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	сем/пр/лаб заняття	сам.роб.
Тема 1. Юридична психологія як наука	2	2	6
Тема 2. Загальна психологічна характеристика професійної діяльності юриста			6
Тема 3. Девіантна поведінка особистості			6
Тема 4. Психологія злочинного діяння		2	4
Тема 5. Психологія особистості злочинця		2	4

Тема 6. Психологічна характеристика злочинних груп			6
Тема 7. Психологічні особливості злочинності неповнолітніх			6
Тема 8. Форми використання спеціальних психологічних знань			6
Тема 9. Психологія слідчої діяльності		2	4
Тема 10. Психологія потерпілого			4
Тема 11. Психологічні засади адвокатської діяльності			6
Тема 12. Психологія судової діяльності (при розгляді кримінальних справ)			6
Тема 13. Пенітенціарна психологія			6
Тема 14. Використання спеціальних психологічних знань у цивільному процесі			6
Тема 15. Використання спеціальних психологічних знань у адміністративному процесі			4
ЗАГ.:	2	8	80

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>Визначається Порядком організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, введеним в дію наказом ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника від 19 травня 2023 р. № 309. https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf , а також Методичними рекомендаціями до порядку оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у навчально-науковому юридичному інституті (далі - МРПОУ), затвердженими Вченою радою навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, протокол №13 від 27 червня 2024 року) https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2024/11/metodychni-rekomendatsii-pro-poriadok-otsiniuvannia-uspishnosti.pdf</p>
Вимоги до письмових робіт	<p>Передбачається виконання 1 письмової залікової роботи. Робота виконується на останньому семінарському занятті та охоплює всі змістові модулі. Варіанти завдань, бали за</p>

	<p>їх виконання, критерії оцінювання розробляються викладачами, які ведуть семінарські (практичні) заняття за погодженням з керівником навчальної дисципліни та затверджуються на засіданнях кафедри (пп. 3.3.5 МРПОУ).</p> <p>На залікову роботу виноситься 2 описових завдання, які оцінюються по 25 балів, 2 коротких запитання, які оцінюються по 8 бали, та одне термінологічне завдання, яке оцінюється у 9 балів.</p> <p>Максимальна кількість балів за письмову роботу – 75 (пп. 2.7.1 МРПОУ).</p>
Семінарські заняття	<p>Завдання для семінарських занять визначені у методичних вказівках, що розміщені на сайті кафедри https://kkp.pnu.edu.ua/op-pravo/ , а також в системі дистанційного навчання.</p> <p>Максимальна кількість балів за практичні/семінарські заняття – 25 (пп. 2.7.2 МРПОУ).</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Студент у визначені строки та у визначеній формі повинен виконати письмову залікову роботу</p>
Підсумковий контроль	<p>Залік. Підсумковий бал складається з суми підсумкового балу за семінарські заняття (максимально 25 балів) та балу за залікову роботу (максимально 75 балів). Підсумковий бал становить максимум 100 балів (пп. 2.7 МРПОУ).</p>
<p>7. Політика навчальної дисципліни</p>	
<p><u>Письмові роботи:</u></p> <p>Зміст питань, форма та структура завдань та інструкції щодо виконання обов'язкових (залікової роботи) та додаткових (письмових завдань за питаннями самостійного опрацювання, письмових експрес-опитувань тощо) письмових робіт визначаються викладачем, що проводить семінарські заняття, за погодженням з викладачем, що проводить лекційні заняття (Розділ 3 МРПОУ). За бажанням (для отримання додаткових балів) студенти можуть виконувати індивідуальні завдання (пп. 3.1.4.1-3.1.4.3 МРПОУ). Види індивідуальних завдань та інструкції щодо їх виконання знаходяться на кафедрі та на сайті кафедри https://kkp.pnu.edu.ua/op-pravo/</p>	
<p><u>Академічна доброчесність:</u></p> <p>Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, визначених Положенням про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/Нова-редакція-Положення-про-запобігання-академічному-</p>	

[плагіату.pdf](#), усвідомлюючи наслідки порушення.

Реагування на порушення академічної доброчесності здійснюється відповідно до встановлених процедур https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2024/05/pr.01.1.1-08_2024-protsedura_8_universytet.pdf.

Відвідування занять:

Очікується, що всі студенти відвідають лекції і семінарські заняття. Відпрацювання пропущених занять не є обов'язковим і проводиться лише за бажанням студента.

Неформальна освіта:

Питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регулюється Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.33_2022-polozhennia-pro-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-osvity-v-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasylii-stefanyka.pdf

8. Рекомендована література

1. Бочелюк В. Й. Юридична психологія. Навч. посіб. К. 2020. 334с.
2. Будіянський М.Ф. Кримінальна психологія: навчальний посібник. Вид. 3-є, доп. Одеса: Фе-нікс. 2011. 382 с.
3. Казміренко Л.І., Моїсєєв Є.М. Юридична психологія. К.: КНТ. 2007.
4. Кацавець Р.С. Юридична психологія. Навчальний посібник. К. Алерта. 2023. 294с.
5. Коновалова В. О., Шепітько В. Ю. Юридична психологія: Підручник. 2-ге вид., перероб. і доп. Х.: Право. 2008. 240 с.
6. Костицький М.В. Судова психологія [Текст] : навч. посіб. для вищ. навч. закл. / М. В. Костицький [та ін.] ; Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. – Чернівці : Рута. 2013. - 495 с.
7. Петечел О.Ю. Використання спеціальних психологічних знань щодо неповнолітніх учасників досудового розслідування. Монографія. Івано-Франківськ. 2012.
8. Психологія у професійній діяльності поліції: навч. посібник / О.О. Євдокімова, І.В. Жданова, Д.В. Швець, Ю.В. Александров та ін. ; за заг. Ред. В.В. Сокурєнка ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків. 2018. 426 с.
9. Розов В.І. Психологія оперативно-розшукової діяльності в схемах та таблицях. К.: КНТ. 2022. 148с.
10. Oleksii Yu PETECHEL, Yuliia V KERNIAKEVYCH-TANASIICHUK, Volodymyr M VAZHYNKYI, Mariia O KRASII. Criminological Characteristics of Juvenile Aggression. Journal of Advanced Research in Law and Economics, [S.l.], v. 10, n. 8, p. 2462 – 2474, dec. 2019. doi: [https://doi.org/10.14505/jarle.v10.8\(46\).24](https://doi.org/10.14505/jarle.v10.8(46).24).